

Timisoara mea (Sub ocrotirea iubirii)

de Julia Henriette Kakucs

- fragment -

Trebuie sa ma fi gasit in zodia rimei in acea zi neobisnuita de vara pierduta in unul din anii de dupa razboi, zi in care mi-am aruncat pentru prima oara privirea asupra acestei lumi – pentru mine – perfecte. O furtuna cumplita a marcat momentul eliberarii mele. In acelasi timp Dr. Simon – ginecologul ramas fara clinica care isi asista mai departe pacientele acasa – gasise pamantul muiat de ploaie al gradinei noastre de pe strada Fröbel nr.13, mult mai interesant decat durerile de nastere prelungite ale mamei mele plina de temeii.

Ziua a decurs pentru amandoi plina de succes. Doctorul a parasit casa noastra familiara, una din vilele vechi ale orasului, cu o cutie plina de rime ce zvacneau inca sub socul dezradacinarii, în timp ce mama mea reusise in sfarsit sa-si linistescă bebelusul chel ce urla din toate puterile. Punandu-ma intre sticlele umplute cu apa calda in cosul impletit pentru mine, incheiase primul episod al intalnirii noastre. Prezenta mea in viata familiei s-a sarbatorit cu un concurs de mancat cirese. Participantii erau prietenii tatalui meu, fostii lui colegi de clasa din liceul evreiesc al orasului, aceia cu care a supravietuit si cei patru ani petrecuti in taberele de munca in timpul razboiului. Cred ca este inutil sa amintesc ca tatal meu a fost castigatorul zilei. Există momente in care senzatia de multumire isi intinde aripile peste toti!

Primele mele amintiri sunt dedicate, asa cum este de asteptat, gradinii si strazii mele. Nimeni nu trebuie sa fie mirat de faptul ca aceste imagini sunt pregnante de evenimentul nationalizarii. Timpul in care invatasem sa fac primii pasi mi s-a sters din amintire.

Ma vad la mana mamei mele - imbracata intr-un alb imaculat doar pana la prima cadere pe asfaltul prafuit - mergand pe strada noastra ce-mi parea fara sfarsit. O zi de piata in Josefin. Pretutindeni sunt cai, carute, munti de cartofi si de lubenite. In aer se amesteca zgomotul cu miasmele strazii in timp ce pe mesele de piatra sunt prezentate tot felul de bunatati multicolore si aromate. Stiu ce va urma, ritualul imi este cunoscut. Ne vom opri undeva, in fata unei mese si mama mea se va darui artei

de a se tocni simultan in trei limbi. Este cunoscuta pe aceasta piata, isi cauta vanzatoarele sosite din Aradul Nou si Pecica. Peste tot este salutata, oprita, ademenita cu legumele cele mai proaspete ale Banatului.

Niciodata nu uitase – nici macar in timpurile secetei financiare a familiei – sa-mi cumpere “o raritate”. Primavara imi alegea legatura de sparanghel si capsunile puse pe o bucatica de ziar, la sosirea verii imi lua o legatura cu zece cirese, toamna ma surprindea cu struguri, pepeni si stiuleti de porumb. Iarna era timpul verzii acre. Fascinatia emanata de o piata bogata este coplesitoare. Te simti de parca te-ai fi afundat in cornul mitologic al abundentei. Si eu eram asteptata cu un zambet de catre vanzatoarele “mele”. Stiau ca le prefer.

Asa si Prunkel Tante, care locuia in curtea interioara a unui conglomerat de case scunde, galbene, din vecinatatea noastra. In mod surprinzator doar varza ei acra era destul de sarata si zemoasa pentru mine. Uneori fugeam la ea acasa pentru a o cumpara. Ma intreb si acum, cum de reuseam sa deschid acea poarta grea de lemn.

Piata ocupa tot mijlocul strazii si se continua dincolo de liniile de tramvai care o traversau. Acolo erau svaboaicele cu branza Liptai si carnati proaspeti afumati. Marfa era intotdeauna acoperita cu mare grija. De sub panzele albe de tifon se raspandea o aroma placuta, patrunzatoare. Nu treceam niciodata in ziua de piata, podul. El statea, ca o granita dirijata de legile subconstientului meu, despartindu-ma de acel nedefinit pe care-l banuiam doar. In fata lui se termina independenta lumii mele. Dar ce lume variata era strada mea! Latimea si lungimea ei ma coplesea.

In diminetile in care ma grabeam spre gradinuta simteam ca salcamii isi aruncau pe strada prafuita umbra doar pentru mine. Vrabiile jucause ma conduceau pana la intrare cu ciripitul lor. Am fost un copil fericit. Gradinuta se pitise intr-o cladire veche, neinsemnata, ce se gasea vis-a-vis de Sinagoga din Josefin. Poarta era mica si stramta, facuta parca pe masura copiilor. Faptul ca inaintea ei se intindeau mesele cu carnati, mi-o facea ademenitoare.

In aceasta gradinuta am incheiat prietenii de o viata.